

Regelbunden tillsyn

Montessoriföreningen Asken

Dokumentinfo: Tillsynsrapport
Diarienummer: 2025.038 BUN

Tillsynshandläggare: Jonas Nordlander och
Louisa Asterfjord
Datum: 2025-01-23

HUVUDMAN	3
ÄRENDET	3
OM ÄRENDET	3
KORT OM VERKSAMHETEN	3
GRANSKNINGSOMRÅDEN	4
<i>Områden utan konstaterade brister</i>	4
<i>Områden med konstaterade brister</i>	4
BESLUT	5
FÖRELÄGGANDE	5
<i>Redovisning av åtgärder</i>	5
MOTIVERING AV BESLUTET	6
FÖRELÄGGANDE	6
BARN- OCH UNGDOMSFÖRVALTNINGENS BEDÖMNING	6
<i>Ägar- och ledningsprövning och systematiskt kvalitetsarbete</i>	6
<i>Ekonomi</i>	7

Huvudman

Montessoriföreningen Asken

Brunnshusallén Brunnshuset

44134 Alingsås

Organisationsnummer: 864000-8572

Ärendet

Regelbunden tillsyn av montessoriförskolan Asken, hösten 2024

Om ärendet

Montessoriföreningen Asken, (864000-8572) (fortsättningsvis Huvudmannen) är godkänd som huvudman för den fristående förskolan Asken (fortsättningsvis förskolan). Barn- och ungdomsförvaltningen har under hösten 2024 gjort en regelbunden tillsyn på förskolan.

Vid tillsynen har barn- och ungdomsförvaltningen kontrollerat om verksamheten följer gällande lagar och bestämmelser. Sedan huvudmannen fick sitt godkännande har skollagen skärpts avseende enskilda som driver förskolor och skolor. Det ställs nu krav på bland annat att en förskolas ägar- och ledningskrets ska ha insikt i de författningar som styr verksamheten.

Tillsynen har genomförts genom dokumentstudier, intervjuer och platsbesök som består av observation av förskolans lärmiljö. Dokumentstudie sker av bland annat inlämnad dokumentation för planering av verksamheten, årsredovisning, framtagna mål både av huvudman och verksamheten samt kartläggningar och olika analyser. Granskning av dokument och dialog med huvudman och rektor sker innan verksamhetsbesöket för att identifiera om det finns områden eller frågor som behöver fördjupas vid verksamhetsbesöket. I ärendet har material även inhämtats från Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket. Vidare har kreditupplysningar inhämtats på ägar- och ledningskretsen i ärendet.

Kort om verksamheten

Förskolan är en montessoriförskola. Förskolan hade vid tillsynen 23 inskrivna barn i verksamheten. Personalgruppen består av sex personer varav fem är heltidsanställda och en arbetar 70 procent. Två av personalen har förskollärlärolegitimation tre är barnskötare och en är utbildad inom lokalvård.

Granskningsområden

Områden utan konstaterade brister

- Trygghet och säkerhet
  - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningens krav för trygghet och säkerhet. Tillsynen avslutas inom det området.
- Inflytande, delaktighet och samverkan
  - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningens krav för inflytande, delaktighet och samverkan. Tillsynen avslutas inom det området.
- Organisation och undervisning
  - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningens krav för organisation och undervisning. Tillsynen avslutas inom det området.
- Arbete med stöd och modersmål
  - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningens krav för arbete med stöd och modersmål. Tillsynen avslutas inom det området.

Områden med konstaterade brister

- Huvudman, ägar- och ledningsprövning
  - Det har vid tillsynen framkommit att huvudmannen inte uppfyller författningens krav för huvudmannens förutsättningar gällande insikt och lämplighet.
- Systematiskt kvalitetsarbete
  - Det har vid tillsynen framkommit att huvudmannen inte uppfyller författningens krav för systematiskt kvalitetsarbete.
- Huvudman, ekonomiska förutsättningar
  - Det har vid tillsynen framkommit att huvudmannen inte uppfyller författningens krav för de ekonomiska förutsättningarna.

Beslut

Föreläggande

Barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun beslutar att förelägga Montessoriföreningen Asken, enligt 26 kap. 10§ skollagen att fullgöra sina skyldigheter enligt skollagen genom att:

1. Vidta åtgärder för att följa skollagens krav avseende att ägar- och ledningskretsen genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten genom att
  - säkerställa att det i ägar- och ledningskretsen ingår minst en person som har insikt i gällande skolförfattningar enligt 2 kap. 5 och 5 a §§ skollagen, och att denna insikt implementeras i huvudmannens helhetsansvar för utbildningen
2. Vidta åtgärder för att följa skollagens krav avseende att ägar- och ledningskretsen genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten genom att
  - upprätta en plan för hur det ekonomiska läget ska stabiliseras för fortsatt god verksamhet enligt 2 kap. 5§ punkt 2 skollagen
3. Vidta åtgärder för att följa skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete genom att
  - dokumentera, följa upp och analysera och utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och besluta om utvecklingsområden som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas. 4 kap. 3, 4 och 5 §§ skollagen och 2.6 Lpfö 18
  - dokumentera alla moment i processen för det systematiska kvalitetsarbetet från nuläge, analys, planering till genomförande. 4 kap. 6 § skollagen

Redovisning av åtgärder

De åtgärder som förelagts Montessoriföreningen Asken enligt punkt 1 till 3 ska vara genomförda senast 30 april 2025 och skriftligen redovisas till barn- och ungdomsförvaltningen.

Redovisning av punkt 2 ska även ske genom inlämning av kommande två årsredovisningar när de är upprättade.

Redovisning av punkt 3 ska innehålla en modell för genomförande. Kontroll av efterlevnaden enligt modell följs upp vid höstterminen 2026.

Om huvudmannen inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras. Beslut om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10§ tredjestycket skollagen. Beslut om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18§ skollagen inte överklagas.

Motivering av beslutet

Föreläggande

26 kap. 10§ skollagen

En tillsynsmyndighet får förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag.

Barn- och ungdomsförvaltningens bedömning

Ägar- och ledningsprövning och systematiskt kvalitetsarbete

Enligt 2 kap. 5 § får enskilda godkännas som huvudmän för förskola om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Enligt Skolinspektionen innebär förvärvad insikt i skollagstiftningen en bred och djup kunskap i lagarna som berör huvudmannens skolform. Dessutom måste kunskaperna vara aktuella och ha ett huvudmannaperspektiv.

Huvudmannen meddelar under intervjun att det varit en bristfällig överlämning från förgående styrelse och att den nya styrelsen inte fått kunskap om den dokumentation som efterfrågats inför tillsynen. Den dokumentation som lämnats in av huvudmannen visar inte hur det systematiska kvalitetsarbetet planeras, analyseras, utvärderas eller följs upp på förskolan. I en komplettering efter intervjun inkom huvudmannen med en kvalitetsrapport för 21/22 med huvudmannens prioriterade arbetsområden. Fyra av de prioriterade arbetsområden är samma som för 23/24; lokalfrågan, dokumentation, utemiljö och föräldraengagemang, men pedagogiska mål saknas helt. Det har enligt dokumentet inte skett någon utveckling sedan kvalitetsrapporten 21/22 för de fyra arbetsområdena som upprättats för 23/24. Överlag är dokumentationen bristfällig och det saknas underlag för att göra analyser.

Enligt de underlag som lämnats in av huvudmannen ska det i styrelsen finnas två personer med förskolläroutbildning som ska ha insikt i skollagstiftningen, varav en är rektorn som är adjungerad. Ingen av dem var med på intervjun med huvudman, men i och med att rektor intervjuades separat ställdes kompletterande frågor gällande huvudmannens arbete även under den intervjun. Huvudman har i kompletteringen hänvisat till att det är rektorn som står för den pedagogiska analysen. Det framkommer att rektorn besitter insikt i skollagstiftningen både genom rektors intervju och den dokumentation som inkommit för rektorns systematiska kvalitetsarbete, men det saknas dokumentation och analys av det systematiska

kvalitetsarbetet på huvudmannanivå. Vidare har rektorns insikt inte implementerats som en del i huvudmannens helhetsansvar för utbildningen. Det visar sig i de brister i insikt som tydliggjordes i intervju med övriga huvudmannarepresentanter, samt i inlämnad dokumentation.

Enligt 4 kap. 3,4 §§ skollagen ska huvudman och rektor systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, analysera och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter. Enligt 4 kap. 6 § skollagen ska det detta arbete dokumenteras.

Flera av frågorna från huvudmannens intervju behövde kompletteras med mer information och underlag. Det saknas fortsatt en del underlag som efterfrågades. Trots påpekandet om att det hos Bolagsverket saknas vilken styrelse förskolan har, finns det i nuläget inte anmält en styrelse. Det framkom även att huvudmannen inte anmält de ändringar som gjorts i styrelsen till barn- och ungdomsförvaltningen, vilket de sedan 1 januari 2019 skyldig att meddela inom en månad efter ändringen. Aktuell styrelse hänvisar till bristfällig överlämning från förgående styrelse och tron på att dem löst det.

Det är styrelsens ansvar att säkerställa att man har den kompetens som krävs enligt gällande lagar och författningar.

Ekonomi

Enligt de tre senaste årsredovisningarna ser det ekonomiska läget svagare ut. Årets resultat är ett underskott på närmare fyra hundrafemtio tusen kronor jämfört med året innan där vinsten var ungefär tvåhundra sjuttio tusen. Huvudman har vidtagit åtgärder under året för rädda det ekonomiska läget men det finns inte redovisat hur huvudmannen planerar att vända det ekonomiska läget i fortsättningen. En oro finns att det ekonomiska läget inte är under kontroll och att det egna kapitalet riskerar att ta slut om förskolan fortsätter i samma riktning.

Barn- och ungdomsförvaltningen bedömer därmed att huvudmannen brister i insikt kring skollagstiftningen och det systematiska kvalitetsarbetet samt bristande kunskaper gällande ekonomiska förutsättningar enligt 2 kap. 5 och 5 a §§ skollagen.

Rättslig reglering

2 kap. 5 § Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem.

Skollagen 4 kap. 3 § Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Lag (2022:940).

Skollagen 4 kap. 4 § Sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.

Skollagen 4 kap. 5 § Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.